

Enhed
CPR

Orientering vedrørende særlig adressebeskyttelse - 2015/2

Sagsbehandler
GK

Sagsnr.
2014 - 9799

Særlig adressebeskyttelse til personer, som udsættes for trusler mod deres person i forbindelse med æresrelaterede eller samlivsrelaterede konflikter m.v.

Doknr.
227177

Den 1. maj 2015 træder lov nr. 545 af 29. april 2015 om ændring af lov om Det Centrale Personregister (Særlig adressebeskyttelse til personer, som udsættes for trusler mod deres person i forbindelse med æresrelaterede eller samlivsrelaterede konflikter m.v.) i kraft.

Dato
30. april 2015

Loven indebærer, at kommunalbestyrelsen efter skriftlig meddelelse fra politiet i CPR skal registrere en person, der udsættes for trusler mod sin person i forbindelse med æresrelaterede eller samlivsrelaterede konflikter samt i visse tilfælde sådanne personers børn, som værende uden fast bopæl i kommunen til trods for, at de pågældende har en bopæl eller et fast opholdssted.

Med virkning fra samme dato træder bekendtgørelse nr. 502 af 20. april 2015 om ændring af bekendtgørelse om folkeregistrering m.v. ligeledes i kraft. Ved bekendtgørelsen fastsættes det, at personer under særlig adressebeskyttelse, skal registreres under vejkode 9962.

1. Nærmere om de nye regler om særlig adressebeskyttelse

Pr. 1. maj 2015 indsættes i CPR-lovens § 6 et nyt stk. 6, der har følgende ordlyd:

”Kommunalbestyrelsen skal efter skriftlig meddelelse fra politiet registrere en person, der udsættes for trusler mod sin person i forbindelse med æresrelaterede eller samlivsrelaterede konflikter, som værende uden fast bopæl i kommunen uanset stk. 1 og 2. Flytter en truet person, som er omfattet af 1. pkt., til en ny kommune, skal kommunalbestyrelsen i tilflytningskommunen registrere personen som værende uden fast bopæl i tilflytningskommunen. Ændres personens bopæl eller faste opholdssted, mens personen er registreret som værende uden fast bopæl, skal kommunalbestyrelsen underrette politiet herom. Giver politiet eller personen selv kommunalbestyrelsen skriftlig meddelelse om, at registreringen som værende uden fast bopæl skal ophæves, folkeregistreres personen efter stk. 1, 2, 4 eller 5. Er registreringen ophævet efter anmodning fra personen selv, skal kommunalbestyrelsen underrette politiet herom. Et barn af en forælder omfattet af 1. eller 2. pkt., som har eller får samme bopæl som forælderen, registreres ligeledes som værende uden fast bopæl, og registreringen af barnets bopæl følger forælderen, så længe barnet bor sammen med forælderen.”

Pr. 1. maj 2015 ændres bekendtgørelse om folkeregistrering m.v. ligeledes, idet der i bekendtgørelsen indsættes et nyt nummer 6 i § 14 med følgende ordlyd:

"6) Personer under særlig adressebeskyttelse, jf. lovens § 6, stk. 6, registreres under vejkode 9962."

2. Nærmere om kommunens bopælsregistrering i CPR af personer under særlig adressebeskyttelse

Når politiet har besluttet at iværksætte særlig adressebeskyttelse for en borger, som udsættes for trusler mod sin person i forbindelse med æresrelaterede eller samlivsrelaterede konflikter, giver politiet skriftligt borgerens bopælskommune meddelelse herom. Bopælskommunen skal herefter registrere vedkommende som værende uden fast bopæl i kommunen, selvom borgeren har en bopæl eller et fast opholdssted i kommunen.

Det er således politiet, som træffer afgørelse om iværksættelse af særlige adressebeskyttelse for en person. På baggrund af politiets skriftlige meddelelse om iværksættelse af særlig adressebeskyttelse skal kommunen registrere den pågældende person i CPR som værende uden fast bopæl i kommunen under den dertil fastsatte særlige vejkode 9962.

Kommunen skal dog af egen drift uden skriftlig meddelelse fra politiet registrere et barn, som har eller får samme bopæl som en forælder under særlig adressebeskyttelse, som værende uden fast bopæl i kommunen under vejkode 9962. Registreringen af barnet som værende uden fast bopæl i kommunen under vejkode 9962 skal opretholdes, så længe barnet bor sammen med forælderen. Der henvises om sagsbehandling i den forbindelse til nedenstående afsnit 3.2.

Det er en forudsætning, at initiativet iværksættes i forbindelse med en flytning. Baggrunden herfor er navnlig, at borgerens bopæl eller faste opholdssted på det tidspunkt, hvor det besluttet at iværksætte den særlige adressebeskyttelse, vil være den adresse, som i CPR er registreret som borgerens bopælsadresse, og oplysning herom vil således allerede være tilgængeligt andre offentlige it-systemer, som modtager data fra CPR, samt det forhold at historiske adresser ikke slettes af CPR. Oplysning om denne adresse vil derfor blive bevaret i CPR som en del af de historiske adresser, der er registreret om den pågældende borger i CPR, og vil derfor være tilgængelig for offentlige myndigheder i forbindelse med opslag i CPR.

Den bedste beskyttelse opnås i almindelighed, hvis den særlige adressebeskyttelse iværksættes i forbindelse med en flytning til en anden kommune, men beskyttelsen kan også iværksættes i forbindelse med en flytning til en anden adresse inden for kommunen. Det vil være op til politiet i det enkelte tilfælde at vurdere, om den særlige adressebeskyttelse kan anses for et egnet redskab.

Den særlige adressebeskyttelse vil – for at yde en reel beskyttelse – skulle kombineres med den almindelige navne- og adressebeskyttelse i medfør af CPR-lovens § 28, stk. 1, som i særlige tilfælde kan tildes for længere tid end ét år. Såfremt borgeren ikke allerede har almindelig navne- og adressebeskyttelse, skal kommunen derfor gøre borgeren opmærksom på, at denne beskyttelse er nødvendig for at opnå en reel beskyttelse af borgerens adresse.

3. Særligt om registrering af børn under særlig adressebeskyttelse

3.1. Et barn eller en ung mindreårig person kan være udsat for trusler mod sin person i forbindelse med æresrelaterede eller samlivsrelaterede konflikter, og politiet kan på den baggrund beslutte at iværksætte særlig adressebeskyttelse. I disse tilfælde giver politiet meddelelse til kommunen om iværksættelse af den særlige adressebeskyttelse for barnet eller den mindreårige.

Kommunen skal herefter registrere barnet eller den mindreårige i CPR som værende uden fast bopæl i kommunen under vejkode 9962.

Efter CPR-lovens § 13, stk. 2, skal der inden registreringen af en flytning for et barn, der hidtil har haft fælles bopæl med begge forældre, gives en ikke medflyttende forælder mulighed for at udtale sig, hvis vedkommende ikke over for kommunen har accepteret den anmeldte flytning. Tilsvarende gælder inden registreringen af en flytning for et barn, som hidtil har haft fælles bopæl med den ene af forældrene, hvis denne forælder ikke flytter med og heller ikke over for kommunen har accepteret den anmeldte flytning. Bestemmelsen indebærer også en pligt til at foretage partshøring, såfremt barnet er en ung, men dog mindreårig person, i en situation, hvor forældrene henholdsvis forælderen ikke flytter med.

Når der iværksættes særlig adressebeskyttelse for et barn, træffes afgørelsen herom af politiet, og den efterfølgende registrering i CPR kan ikke anses for en afgørelse efter CPR-loven. Der skal derfor **ikke** forud for en registrering i CPR i denne situation ske partshøring m.v.

I sådanne tilfælde skal kommunen således **ikke** foretage partshøring efter CPR-lovens § 13, stk. 2, af en ikke medflyttende forælder, som barnet eller den mindreårige hidtil har haft fælles bopæl med, og som ikke over for kommunen har accepteret flytningen af barnet eller den mindreårige.

Dette gælder både i den situation, hvor en ung mindreårig person undergives særlig adressebeskyttelse, og hvor iværksættelse af særlig adressebeskyttelse omfatter både en voksen forælder og dennes mindreårige børn, hvor den anden forælder har del i forældremyndigheden.

3.2. Et barn eller en ung mindreårig person – for hvem der ikke er iværksat særlig adressebeskyttelse ved politiets foranstaltning – skal af bopælskommunen registreres som værende uden fast bopæl under vejkode 9962, hvis barnet har eller får samme bopæl som en forælder, der er under særlig adressebeskyttelse. Det følger af CPR-lovens § 6, stk. 6, 6. pkt.

I en sådan situation har politiet ikke taget stilling til iværksættelse af særlig adressebeskyttelse for barnet, og selve registreringen af barnet som værende uden fast bopæl i CPR må anses for en afgørelse efter CPR-loven. Der vil derfor skulle ske partshøring m.v. efter CPR-loven af en ikke-medflyttende forælder.

I en situation, hvor den forælder, der flytter sammen med barnet, undergives særlig adressebeskyttelse, er det fundet rigtigst, at den ikke medflyttende forælder skal partshøres og have meddelt afgørelsen om barnets fraflytning fra vedkommendes adresse efter **de særlige regler** i CPR-lovens § 13, stk. 3, der fastlægger særlige sagsbehandlingsregler, hvis der samtidig med anmeldelse af en flytning anmeldes navne- og adressebeskyttelse på barnets tilflytningsadresse. Det sikres derved, at den ikke medflyttende forælder ikke får oplyst tilflytningsadressen.

Såfremt barnet i forbindelse med en anmeldt flytning vil skulle registreres som værende uden fast bopæl i medfør af CPR-lovens § 6, stk. 6, 6. pkt., må den anmeldte tilflytningsadresse og -kommune derfor ikke oplyses til den ikke medflyttende forælder under sagens behandling, herunder i den endelige afgørelse. Hvis der anmeldes flytning til en anden kommune, skal forelæggelsen af flytteanmeldelsen for den af forældrene, der ikke flytter med, altid foretages af fraflytningskommunen, som også skal træffe den endelige afgørelse om, hvorvidt flytningen af barnet skal godkendes, samt meddele dette til sagens parter og tilflytningskommunen.

Denne procedure er allerede gældende, såfremt der samtidigt med anmeldelsen af en flytning, der er omfattet af lovens § 13, stk. 2, anmodes om navne- og adressebeskyttelse, jf. § 28, på barnets tilflytningsadresse.

4. Særligt om kommunens håndtering af den faktiske adresse for personer under særlig adressebeskyttelse

4.1. Ved bestemmelsen i § 6, stk. 6, i CPR-loven reguleres alene, hvorledes personer, som udsættes for trusler mod deres person i forbindelse med æresrelaterede eller samlivsrelaterede konflikter, samt i visse tilfælde sådanne personers børn, skal registreres med adresse i CPR.

Det reguleres derimod ikke, hvordan oplysning om borgerens faktiske adresse skal håndteres af myndighederne, herunder den pågældendes borgers bopælskommune, idet spørgsmål, der opstår i den forbindelse, i vidt omfang er reguleret af anden lovgivning, herunder persondataloven.

Det er imidlertid væsentligt, at de organisatoriske rammer omkring håndteringen af borgere under særlig adressebeskyttelse og ansvarsfordelingen i den forbindelse hviler på et godt og veltilrettelagt fundament i kommunen. Det er afgørende for, at beskyttelsen af sådanne udsatte borgere bliver reel.

Det anbefales derfor, at bopælskommunen foranstalter, at der udpeges et særligt team til at håndtere sager om særlig adressebeskyttelse eller – som det mindre – udpeger en ledende medarbejder i kommunens forvaltning, f.eks. kommunens borger-servicechef, med ansvar for at håndtere disse sager.

Med henblik på at sikre, at beskyttelsen bliver effektiv, er det ligeledes væsentligt, at bopælskommunen drager omsorg for, at borgerens faktiske adresse kommer så få kommunalt ansatte til kendskab som muligt.

En effektiv beskyttelse af den faktiske adresse forudsætter, at bopælskommunen drager omsorg for, at oplysning om borgerens faktiske adresse ikke fremgår af it-systemer, som mange brugere har adgang til. De almindelige kommunale fagsystemer bør således ikke indeholde oplysning om borgerens faktiske adresse, idet der herved opstår risiko for, at adressen kommer en bredere kreds af medarbejdere i hænde i forhold til, hvad der umiddelbart er sagligt grundlag for. Det bemærkes i den forbindelse, at CPR's data om bopæl fremgår af kommunernes fagsystemer. Der vil efter forslaget alene fra CPR tilgå de kommunale fagsystemer oplysning om, at borgeren er uden fast bopæl i kommunen, hvorimod den faktiske adresse ikke vil tilgå systemerne.

I mange tilfælde vil kendskab til borgerens faktiske adresse ikke være nødvendig i forbindelse med almindelig sagsbehandling i kommunen. Med virkning fra den 1. november 2014 vil afgørelser, partshøringer m.v. i vidt omfang blive sendt til borgerens digitale postkasse, og det vil derfor i sådanne tilfælde ikke være nødvendigt i forbindelse med forsendelser og almindelig sagsbehandling at kende til borgerens faktiske adresse. Såfremt borgeren er fritaget for digital post, vil borgeren være berettiget til at få tilsendt post til borgerens fysiske adresse. Det vil imidlertid kunne indgå i politiets overvejelser om iværksættelse af særlig adressebeskyttelse, hvis borgeren er fritaget for digital post og ikke ønsker fritagelsen ophævet eller ikke ønsker at medvirke til, at den faktiske adresse ikke fungerer som borgerens postadresse, f.eks. ved at der oprettes en postboksadresse.

Kendskab til borgerens faktiske adresse kan være nødvendigt i forbindelse med en afgørelse, som kommunalbestyrelsen skal træffe, f.eks. en afgørelse om, hvorvidt borgeren er berettiget til en bestemt ydelse. Det kan også være nødvendigt i forbindelse med, at eventuelle børn er optaget i kommunale daginstitutioner. Der kan endvidere være tale om, at bestemte kommunale foranstaltninger kun kan komme på tale,

hvis kommunen har kendskab til og adgang til borgerens faktiske adresse, f.eks. hvis kommunen skal iværksætte særlige handicapforanstaltninger i hjemmet.

Kommunalbestyrelsen bør derfor forholde sig til og eventuelt fastsætte nærmere retningslinjer for, hvorledes sådant nødvendigt adressekendskab håndteres i kommunen. Det kan f.eks. være nærmere instrukser om, at det i almindelighed overlades til et særligt kommunalt team med det formål at håndtere den særlige adressebeskyttelse at formidle afgørelser m.v. i forhold til den enkelte borger, foretage relevante hjemmebesøg hos borgeren m.v. henholdsvis instrukser om, at kun relevante institutionsledere i kommunale daginstitutioner samt disses stedfortrædere må få kendskab til den faktiske adresse.

Det anbefales, at bopælskommunen udpeger en særlig kontaktperson, som kan forestå den nødvendige kontakt til borgeren og politiet.

Det vil således være hensigtsmæssigt, at bopælskommunen giver politiet meddelelse om, til hvem inden for kommunen politiet kan give underretning om, at der er iværksat særlig adressebeskyttelse henholdsvis meddelelse om en borgers faktiske bopæl eller faste opholdssted.

Tilsvarende anbefales, at borgere under særlig adressebeskyttelse får udpeget en bestemt kontaktperson i kommunen, som borgeren kan rette henvendelse til ved behov for kontakt til kommunen. Det kan være mere almindelige sager om udstedelse af pas eller anden form for borgerservice. Der kan også være tale om, at borgeren har behov for mere målrettede socialfaglige indsatser.

Opmærksomheden henledes på, at kommunerne har mulighed for at rette henvendelse til VISO (Den nationale Videns- og Specialrådgivningsorganisation under Socialstyrelsen), som tilbyder gratis rådgivning til fagpersoner på det sociale område, når børn, unge eller voksne udsættes for æresrelaterede konflikter. VISO's rådgivning til kommunerne kan bl.a. omfatte tilrettelæggelse af indsatsen, herunder om etablering af tværsektorielle teams eller netværk til håndtering af æresrelaterede konflikter. I rådgivningen kan også indgå information om iværksættelse af særlig adressebeskyttelse.

4.2. Kommunernes adgang til at videregive særligt beskyttede adresser vil være begrænset af de regler, der følger af persondataloven, og – i de situationer, hvor videregivelsen ikke er omfattet af persondatalovens anvendelsesområde – reglerne om tavshedspligt, jf. straffelovens § 152 og §§ 152 c-152 f samt forvaltningslovens § 27.

I forhold til persondatalovens regler bemærkes, at det må vurderes konkret i det enkelte tilfælde, om der efter behandlingsreglerne i lovens kapitel 4 kan ske videregivelse af oplysninger om en særligt beskyttet adresse. Det må ved vurderingen heraf indgå, at der er tale om fortrolige oplysninger, som den registrerede har en tungtvejende interesse i ikke bliver videregivet.

I forhold til forvaltningsloven bemærkes, at det følger af lovens § 27, stk. 1, nr. 1, at hensynet til bl.a. enkeltpersoners interesse i at beskytte oplysninger om deres private forhold kan begrunde tavshedspligt i forhold til de pågældende oplysninger. Om en oplysning er undergivet tavshedspligt efter bestemmelsen beror på dels en vurdering af oplysningens karakter, dels en vurdering af den sammenhæng, hvori oplysningen indgår. Afgørende er bl.a., om oplysningen er af en sådan art, at den efter den almindelige opfattelse i samfundet bør kunne forlanges unddraget offentlighedens kendskab. Oplysninger om en persons særlig beskyttede adresse må antages at vedrøre et privat forhold, som dermed er undergivet tavshedspligt.

Efter forvaltningslovens § 27, stk. 4, nr. 1, kan også hensynet til bl.a. forebyggelse, efterforskning og forfølgning af lovovertrædelser og beskyttelse af vidner eller andre i sager om strafferetlig forfølgning begrunde tavshedspligt.

Det vil ikke i almindelighed kunne komme på tale at videregive oplysninger om en særligt beskyttet adresse til andre offentlige myndigheder, medmindre der er særligt grundlag herfor. Særligt grundlag kan dog f.eks. foreligge, såfremt borgeren har ansøgt Udbetaling Danmark om boligstøtte. I en sådan situation kan Udbetaling Danmark ikke tage stilling til borgerens anmodning uden at have et vist kendskab til adressen, f.eks. boligens størrelse. Oplysninger herom vil kommunen derfor – i nødvendigt omfang – kunne videregive til Udbetaling Danmark.

Oplysninger undergivet tavshedspligt vil endvidere som det klare udgangspunkt uden videre kunne undtages fra retten til aktindsigt. Oplysninger om en persons særlig beskyttede adresse vil således kunne undtages fra aktindsigt efter reglerne i offentlighedslovens § 30, nr. 1, og § 33, nr. 1, og fra partsaktindsigt efter forvaltningslovens § 15 b, stk. 1, nr. 1 og 5, samt efter retsplejelovens § 41 b, stk. 3, nr. 4 og 5 og § 41 d, stk. 5, nr. 5 og 6.

Det bemærkes også, at i det omfang oplysninger om en persons faktiske adresse indgår i sagsmateriale, der i endelig form foreligger i kommunens administration, vil disse være omfattet af den ret, som ethvert medlem af kommunalbestyrelsen efter § 9, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse har til som led i varetagelsen af sit hverv at gennemse sagsmateriale, der i endelig form foreligger i kommunens administration.

Det bemærkes, at borgere, for hvem der overvejes iværksat særlig adressebeskyttelse, først og fremmest i forbindelse med stillingtagen til iværksættelsen af beskyttelsen, af politiet vil blive gjort bekendt med de krav, der må stilles til den enkelte borger om hemmeligholdelse af den faktiske bopælsadresse.

5. Særligt om håndtering af flytning for borgere undergivet særlig adressebeskyttelse henholdsvis ophævelse af beskyttelsen

Flytter en person under særlig adressebeskyttelse til en ny kommune, skal flytningen anmeldes til tilflytningskommunen.

Ved CPR-lovens § 12, stk. 2, 3. pkt., er det bestemt, at personer under særlig adressebeskyttelse skal anmelde flytningen uden brug af kommunens digitale selvbetjeningsløsning. Såfremt tilflytningskommunen har udpeget en særlig kontaktperson i forbindelse med håndtering af sager om særlig adressebeskyttelse, vil anmeldelse kunne foretages til vedkommende kontaktperson. Er der ikke udpeget en sådan særlig kontaktperson, vil flytning kunne anmeldes ved kontakt til f.eks. kommunens borgerservicechef eller anden tilsvarende ledende medarbejder i kommunens forvaltning. Den pågældende skal i forbindelse med flytteanmeldelsen oplyse, at den pågældende er registreret som værende uden fast bopæl i CPR under vejkode 9962 og tillige oplyse den pågældendes fremtidige faktiske bopæl eller faste opholdssted i kommunen, jf. CPR-lovens § 12, stk. 2, nr. 4. Borgerens kontaktperson i fraflytningskommunen vil kunne bistå borgeren med at anmelde flytningen. Tilflytningskommunen skal herefter registrere den pågældende i CPR som værende uden fast bopæl i tilflytningskommunen under vejkode 9962. Det opnås herved, at den pågældende person forbliver registreret med den særlige beskyttelse i CPR ved en flytning, der finder sted efter iværksættelsen af den særlige adressebeskyttelse.

Bliver tilflytningskommunen opmærksom på, at en borger, som tilflytter kommunen, er under særlig adressebeskyttelse, f.eks. som følge af, at den pågældende er registreret under vejkode 9962 i CPR, uden at borgeren har givet tilflytningskommunen meddelelse herom, må kommunen ikke ophæve denne registrering, men skal undersøge sagen for at få klarlagt, om der er tale om en forglemmelse, eller der er tale om, at beskyttelsen af borgeren ønskes ophævet.

Flytter en borger omfattet af den særlige adressebeskyttelse til en anden faktisk adresse i kommunen, skal flytningen også anmeldes til kommunalbestyrelsen i bopælskommunen, jf. CPR-lovens § 12, stk. 1, men borgerens bopælsregistrering ændres ikke i den forbindelse.

I alle tilfælde, hvor borgeren flytter til en anden faktisk adresse, skal kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor den fremtidige faktiske bopæl eller det fremtidige faste opholdssted er beliggende, underrette politiet om den fremtidige bopæl eller det fremtidige faste opholdssted.

Såfremt politiet eller den pågældende selv efterfølgende giver kommunalbestyrelsen skriftlig meddelelse om, at registreringen som værende uden fast bopæl skal ophæves, bopælsregistreres vedkommende efter de almindelige regler herom i CPR-lovens § 6, stk. 1, 2, 4 og 5.

Det er fundet hensigtsmæssigt, at ophævelse af den særlige adressebeskyttelse kan ske på initiativ fra politiet eller borgeren selv. En borger, som oplever, at adressebeskyttelsen ikke længere er relevant, må således formodes ikke at medvirke til adressens hemmeligholdelse i det fornødne omfang. Det er derfor fundet rigtigst, at beskyttelsen også kan ophæves på baggrund af et ønske herom fra borgeren selv.

Forinden en ophævelse af den særlige adressebeskyttelse på initiativ fra borgeren selv finder sted, skal kommunalbestyrelsen sikre sig, at en henvendelse herom hidrører fra den rette person.

En ophævelse af beskyttelsen vil typisk komme på tale, fordi trusselsbilledet har ændret sig over tid i en sådan grad, at det må lægges til grund, at borgeren ikke længere har behov for beskyttelse.

Ophæves registreringen af den pågældende som værende uden fast bopæl i CPR efter anmodning fra borgeren selv, skal kommunalbestyrelsen underrette politiet herom.

En person, for hvem den særlige adressebeskyttelse ophæves, skal bopælsregistreres efter de almindelige regler i CPR-lovens § 6, stk. 1, 2, 4 eller 5. Den pågældende vil således som udgangspunkt skulle registreres på vedkommendes bopæl eller faste opholdssted.

6. Yderligere oplysninger

For yderligere oplysninger om kommunernes opgaver i forbindelse med håndteringen af særlig adressebeskyttelse henvises til:

Lov nr. 545 af 29. april 2015

Lovforslag nr. L 145 fremsat den 25. februar 2015 (Folketinget 2014-15)

Bekendtgørelse nr. 502 af 20. april 2015

Spørgsmål vedrørende særlig adressebeskyttelse, som ikke ses besvaret ved ovennævnte orientering, kan rettes til chefkonsulent Grete Kongstad, CPR-kontoret, 72 26 97 40 / gk@cpr.dk